Στις 8.6.2022, στα Γραφεία του ΚΙΣΕ στην Αθήνα, έγινε η παρουσίαση του μουσικού CD***«Άγνωστοι Μουσικοί Θησαυροί των Ελλήνων Εβραίων»,*** παραγωγής του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης (ΕΜΘ) και της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης. Το CD αποτελεί το αποτέλεσμα του ομότιτλου ερευνητικού προγράμματος της Ι.Κ.Θ. αναζήτησης, καταγραφής και αξιοποίησης σπάνιων και λησμονημένων τραγουδιών της μουσικής παράδοσης των Εβραίων της Ελλάδας από τον Μεσαίωνα μέχρι το Ολοκαύτωμα.

Το έργο παρουσίασαν ο Πρόεδρος ΙΚΘ και του ΚΙΣΕ **Δαυίδ Σαλτιέλ**, η υπεύθυνη του ερευνητικού προγράμματος και ερμηνεύτρια των τραγουδιών **Μαριάντζελα Χατζησταματίου**, σοπράνο, ο Διευθυντής του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης **Ευάγγελος Χεκίμογλου**. Τη συζήτηση συντόνισε ο Γενικός Γραμματέας του ΚΙΣΕ **Βίκτωρ Ελιέζερ**.

Ο **Πρόεδρος του ΚΙΣΕ και της ΙΚΘ** τόνισε ότι «τόσο το όλο πρόγραμμα -όσο και τα τραγούδια που περιλαμβάνονται στο CD- είναι σημαντικό για τη συνολική ελληνική μουσική και γλωσσική παράδοση και όχι μόνον για τον Εβραϊσμό της Ελλάδας. Ένας από τους πυλώνες του προγράμματος είναι ότι η ελληνική μουσική κληρονομιά αποτελεί αδιάσπαστη ενότητα και ότι ένα άγνωστο κομμάτι της είναι το εβραϊκό. Και αυτό είναι τόσο ελληνικό όσο και τα υπόλοιπα».

Ο **Διευθυντής του ΕΜΘ** μίλησε για τη διάρθρωση του προγράμματος, επισημαίνοντας ότι περιλαμβάνει τρία σκέλη. «Το πρώτο είναι ερευνητικό, το δεύτερο μουσικό και το τρίτο εκθεσιακό. Αν και μόνον το μουσικό και το εκθεσιακό σκέλος φαίνονται στο ευρύ κοινό, το πλέον κρίσιμο είναι το ερευνητικό. Όπως σε κάθε ερευνητικό εγχείρημα, η έμφαση δεν αφορά μόνον την προσπάθεια, αλλά τα ερωτήματα στα οποία η έρευνα καλείται να απαντήσει», ανέφερε ο κ. Χεκίμογλου, υπογραμμίζοντας τα ενδιαφέροντα στοιχεία που η έρευνα έφερε στη δημοσιότητα.

Η υπεύθυνη του προγράμματος, σοπράνο Μ. Χατζησταματίου, παρουσίασε όλα τα στάδια του εγχειρήματος, τονίζοντας την πολύπλευρη σημασία του: «Η ενασχόλησή μου με την μουσική των Ελλήνων Εβραίων στάθηκε η αφορμή, αλλά

Phoca PDF

και το όχημα ώστε να αρχίσω να μελετάω την ιστορία, τα έθιμα και τις παραδόσεις. Τα τραγούδια είναι η «αιματολογική ανάλυση» μιας κοινωνίας. Σου αποκαλύπτουν γλωσσικές επιρροές, πληροφορίες για την σχέση με τον Θεό, τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων, τους καημούς, τους φόβους, αλλά είναι και πολύτιμη πηγή λαογραφικών και ιστορικών πληροφοριών. Πίστεψα πως -όπως έμαθα τόσα πολλά μέσα από τραγούδια- έτσι θα μπορέσει και το ευρύ κοινό να έρθει πιο κοντά στην ουσία του ποιοι είναι τελικά οι Έλληνες Εβραίοι», τόνισε χαρακτηριστικά.

???? ????? ??? ?? ??????? CD

Το cd ***Άγνωστοι Μουσικοί Θησαυροί των Ελλήνων Εβραίων*** είναι μια συμβολή στη μουσική παράδοση του εβραϊκού πληθυσμού του σημερινού ελλαδικού χώρου. Είναι παραγωγή της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης μέσω του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης, από το οποίο και διατίθεται. Είναι επίσης διαθέσιμο στο **YouTube**, **Amazon Music**, **Spotify**, **i-tunes** καθώς και στον ιστότοπο του ΕΜΘ, στον σύνδεσμο ???.

Ο δίσκος περιέχει ρωμανιώτικα τραγούδια (στην ελληνική γλώσσα ή δίγλωσσα, στην ελληνική και την εβραϊκή) και σεφαραδίτικα τραγούδια (στην εβραιο-ισπανική). Μερικά συνδέονται με θρησκευτικές γιορτές και τελετές, άλλα ανήκουν στον κύκλο της ζωής (γάμος, της γέννα, νανουρίσματα). Υπάρχουν επίσης τραγούδια με αναφορές στην Θεσσαλονίκη, τραγούδια του Ολοκαυτώματος, προσευχές, ένα παραμύθι και ένα τραγούδι του σιωνιστικού κινήματος. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στην τήρηση της εβραιο-ισπανικής προφοράς. Η επιλογή των τραγουδιών έγινε μετά από πολύχρονη βιβλιογραφική και επιτόπια έρευνα, που αφορούσε στην προέλευση και τις παραλλαγές του καθενός από τα τραγούδια, την πιθανή σύνδεση των τραγουδιών με την τοπική παράδοση και ιστορία, καθώς και τις περιστάσεις που συνδέονταν με το κάθε τραγούδι. Τα περισσότερα από τα τραγούδια ή οι επιλεγμένες μελωδίες τους συναντώνται σπάνια – ή και καθόλου – στη διεθνή εμπορική δισκογραφία.

Στον δίσκο περιλαμβάνεται φυλλάδιο με τους στίχους των τραγουδιών σε αγγλική και όπου απαιτείται ελληνική μετάφραση. ΔΕΙΤΕ ΤΟ ΕΔΩ.

Το συγκρότημα **Pellegrinaggio al levante Ensemble** αποτελείται από τους Μαριάντζελα Χατζησταματίου (τραγούδι), Βασίλη Αγροκώστα (τραγούδι, πολίτικη λύρα), Κωσταντίνο Κολέτσιο (τραγούδι, κιθάρα), Μιχάλη Μελέτη (νέυ), Χρήστο Δασκαλόπουλο (βιολί), Παναγιώτη Σάκκουλα (λαούτο), Νικόλα Μυλωνά (κρουστά), Νίκο Παναγιωτίδη (λάφτα, βιχουέλα, μπαρόκ κιθάρα, τζουράς, ακουστική κιθάρα και διεύθυνση μουσικών συνόλων).

Η σοπράνο **Μαριάντζελα Χατζησταματίου** ολοκλήρωσε τις πτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές της στο κλασικό τραγούδι στο College of Musical Arts του Bowling Green State University (Ohio, U.S.A.). Έχει επίσης σπουδές στην ιταλική γλώσσα και πολιτισμό στο ιταλικό Università per Stranieri di Perugia. Έχει εμφανιστεί σε πολυάριθμες εκδηλώσεις και παραστάσεις όπερας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ έχει εργαστεί και ως καθηγήτρια φωνητικής στο Voice College

Phoca PDF

of Music του Mahidol University στην Ταϋλάνδη.

Ο κιθαρίστας **Νίκος Παναγιωτίδης**, υπεύθυνος για την ενοργάνωση και τη δημιουργία μουσικών οδηγών, έχει ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές στην παλαιά μουσική στη Μουσικής Ακαδημίας Guildhall του Λονδίνου. Έχει εμφανιστεί σε πολυάριθμες συναυλίες και ρεσιτάλ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ έχει πραγματοποιήσει και δισκογραφικές παρουσίες. Εργάζεται ως καθηγητής κιθάρας, λαούτου και Basso Continuo.

Phoca PDF